

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an 36 coroane (18 Lei)
Pe jumătate de an 18 " (9 ")
Pe un pătrar de an 9 " (4 ")
Un număr 70 fileri (35 bani)

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarurile cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărășune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 20 cor., până la 200 de cuvinte 25 cor., de aci în sus 30 cor.

Nr. 2445 Șc. ex 1920.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale, parohiale și cătră învățătorii confesionali din eparhia română a Caransebeșului.

Prin circularul nostru dtdo 4/17 Iulie a. c. Nr. 1862 Șc. ex 1920 am îndatorat toate oficiile protopresbiterale să grijească, ca comunele bisericesti să aduca în ordine salele de învățământ, locuințele învățătoresți și localitățile laterale în decursul vacanței, să procure lemnele respective combustibilul de lipsă și să provadă școlile cu revizitele trebuincioase, ca înscrierile fără nici o greutate să se poată începe la 1 Septembrie a. c. În legătură cu acest cercular pentru bunul mers al învățământului în anul școlar 1920/21 dispunem următoarele:

1. Prelegerile să se înceapă la 6 Septembrie a. c. Registrele școlare de lipsă se capătă la Revizoratul județan concernent. Prețul 27 Lei. Aceste registre se vor umplea cu datele școlare necesare până în cele mai mici amănunte.

2. Dupăce, o parte mare a școlilor din comunele noastre bisericesti sunt lipsite de învățători, ca să nu fim siliți a vedea închise aceste școli, *însărcinăm pe preoții noștri* din comunele fără învățători ca să provadă ei înșiși învățământul. Deci fără a mai aștepta alte dispozițiuni speciale, pe baza însărcinării prezente, să facă înscrierile obligatiilor de școală și să înceapă instrucția imediat, potrivit împrejurărilor.

Se așteaptă dela Onorata preoțime, ca cu tot zelul să îmbrățoseze cauza școlară și învățământul și împreună cu organele parohiale să facă totul pentru buna înzestrare a școlilor, asigurându-se mersul normal al instrucțiunii.

3. Învățătorii să țină regulat instrucția, să anunte forurilor competente absențele școlare la jumătatea și finea fiecărei luni; să îndemne pe parinți a-și trimite copiii regulat la școală, deoarece Ministerul Instrucțiunii și al cultelor, Secretariatul general Cluj, pedepsește absențele

cu 5, 10, 20 și 40 lei; să-și dea toată silința a instrua și a educa tinerimea în așa fel, ca să ridice nivelul cultural al poporului în mijlocul căruia trăesc.

Prea Onoratele Oficii protopresbiterale să grijească din partea lor pentru prompta esecutare a celor dispuse mai sus.

Caransebeș, la 18/31 August 1920.

Filaret Musta

arhimandrit, vicariu episcopesc.

Nr. 2478 E ex 1920.

CERCULARIU

**Prea onoratelor Oficii protopresbiterale!
Onoratelor Oficii parohiale!**

Aflăm că aici în sediul episcopiei noastre în Caransebeș, se înființează o librărie „Cartea Banatului” a „Asociației culturale din Banat”, din partea căreia s’au lansat anunțuri cu rugărea, ca toate cele de lipsă pentru școală să se procure dela această librărie.

E lucru foarte natural, că fiecărui cetățean și fiecărei grupări sub orice firmă îi este liber de a înființa orice întreprindere în orice loc, fără considerare la întreprinderi de asemenea natură, concurența este liberă.

Dupăce însă noi am fost surprinși prin această întreprindere a „Asociației culturale”, și deoarece aceasta întreprindere însă a se vedea, ca librăria noastră diecezană nu mai poate provădea trebuințele de lipsă ce se ivesc, și că Consistorul nu e în stare să ia măsuri pentru satisfacerea acestor trebuințe, căci altcum nu putem pricepe, cum o „Asociație culturală” se vîna ca să înființeze o astfel de întreprindere în sediul unei dieceze, unde se află o librărie și tipografie, ne vedem necesități a comunica Prea Onoratelor Oficii protopresbiterale și Oficii parohiale, că deși în prezent, în urma împrejurărilor anormale de război și în urma altor împrejurări particulare, librăria și tipografia noastră a lăsat

de dorit, dară aceasta n'a motivat și nu motivează deschiderea unei alte librării, fie chiar sub egida „Asociației culturale“.

Facând această comunicare aducem totodată la cunoștința Prea Onoratorilor Oficii parohiale, că din partea Consistorului nostru s'au luat dispozițiuni pentru reorganizarea librării și tipografiei noastre diecezane astfel, că va fi în stare să satisfacă tuturor recerințelor.

Prin urmare așteptăm, că în toate afacerile de librărie și tipografie, organele noastre bisericesti să se adreseze librării și tipografiei noastre diecezane, înființată tocmai în interesul general diecezan, pe carele cu toții suntem îndatorați a-i sprijini.

Caransebeș în 21 August 1920.

Filaret Musta

arhimandrit, vicar al episcopesc.

ICOANE CULTURALE

din trecutul Caransebeșului.

De Dr. Dimitrie Cioloca.

(Sfârșit)

Dar un centru așa de însemnat, cum eră și este orașul nostru, tindea să-și aibe și un liceu românesc. Bărbații cei mai de valoare ai brașului, dintre cari singur I. P. C. Sa dl arhimandrit Filaret Musta supraviețuește pe toți, cu însufletire decid să ceară guvernului maghiar de pe vremuri încuviințarea de a-și întemeia și susține din mijloacele proprii un liceu cu limba de propunere română. Deputațiunea, condusă de nemuritorul general Traian Doda, prezintă în 1882 guvernului memoriul, dar ea este tractată cu refuz. În schimb însă îi succede unui fiu înstrăinat al neamului și, durere, al orașului nostru să obțină încuviințarea guvernului maghiar pentru un liceu unguresc pe seama copiilor români. Și, durere, liceul s'a zidit cu bani românești, bani adunați de către credincioșii bisericii noastre pe la boteze, praznice, nunți etc., și cari după o contribuire prin 100 de ani încheiați, formând așanumitul „fond școlar“, cu un capital de 120.000 cor., s'au dat la stăruința aceluiaș înstrăinat, pentru acest liceu unguresc. Pelângă aceasta din aceeaș parte s'a stăruit, ca și Comunitatea de avere să mai voteze și ea cam 200.000 cor. bani românești, în acelaș scop.

Mulțumită însă ajutorului dumnezeesc și vitejiei dorobanțului român, acest pompos liceu, în care azi pentru prima oră resună cuvânt românesc, de azi înainte servește idealul nostru scump național.

Nu-i permis să trecem mai departe fără să amintim, că pentru estradarea fondului școlar din partea primăriei unde se administră, fără a

credem întemeiată susținerea noastră, că nu se poate închipui o guvernare a ei fără o viață culturală posibilă între împrejurările de pe atunci. Episcopul aveă constant un Consistoriu al său, chiar și atunci, când, la 1759 rezidența episcopescă s'a mutat la Vêrșeț. Aci își aveă și școala clericală, cu 2 despărțăminte: unul sârbesc și altul românesc, acest din urmă înființat la 1822 și la care funcționă ca profesor și unul din cei mai zeloși protoerei, Ioan Tomici din Caransebeș. Încetul cu încetul începe să năzarească și pentru Românii acestor părți tot mai multă lumină binefăcătoare pentru sufletele lor obidite. Vremurile, atât de vitrege nouă, abia ne permit să ne validăm forțele, deși ele nu lipsiau. Încă în Vêrșeț funcționează ca profesor la instit. teol. român dela 1835, prin 12 ani, Ignatie Vuia, apoi Andreiu Șaguna, istoricul Nicolae Tincu Velea și alții.

Înființându-se pe la finea sec. XVIII. în Ungaria propriu zisă și deodată cu aceasta și în confiniul militar, deși osebit, câte un director național, și învățământul ia acum, dupăcum am spus-o mai sus, un avânt mai îmbucurător. Acești directori naționali își au sediul aici în Caransebeș. Fiecare a lăsat în urma sa o dără adâncă în istoria progresului cultural al orașului nostru. O, orașul nostru și-a avut bărbații săi binemeritați, de a căror memorie suntem geloși. Un Grigore Obradoviciu, autor de cărți tipărite la Buda, un Ioan Tomici, diligența și conștiințozitatea întrupată, autor al mai multor opuri tipărite la Buda și al unei bogate colecțiuni de predici, încă în manuscript, momentan proprietatea mea; un Constantin Diaconovici-Loga, profesor și autorul celui mai lătit Catavasier și Tipicon și al altor opuri, — mormântul îi este în cimiterul român, — un Petru Lupulov, tot autor de cărți, — toți aceștia au fost pregătitorii și mai apoi profesorii școlii normale de pe vremuri, care la 1876 a luat fața ei de azi.

Abia la 1865, când diploma împărătească alui Franz Iosef se îndură să desfacă, de bună voie, cătușele încheiate de antecesori mai îndepărtați ai săi, cătușe cari ne făceau robi ai unei ierarhii străine, — ne vedem cu un pas mai aproape de realizarea nizuințelor noastre. Ni-se redă dreptul reînființării metropoliei noastre vechi și deci și a episcopiei Caransebeșului. Primul episcop al ei, marele Ioan Popasu aduce cu sine în orașul nostru atmosfera sănătoasă a unei vieți naționale și ortodoxe. El vine cu steagul desfășurat, pe care se află scris: *credință ortodoxă și cultură națională*, unicele talismane, cu cari Românul în veci nu pierde. Pentru Consistorul său își aduce bărbați luminați și inimoși, pentru institutul teologic, înființat de dânsul la 1865 și pentru școala normală,

avea acest drept, — a votat și un profesor, pe atunci aplicat la institutul nostru pedagogic din Caransebeș, și în urmă funcționar în ministerul ungar din Budapesta....

Dar, cunoscut fiind faptul că episcopia Caransebeșului există cel puțin din secolul XV., înființată tot de dânsul la 1876, profesori tatenți, trimiși cu burse din mijloacele diecezei și adese din ale sale proprii, la universitățile din apus. Din șirul acestora răsare un Filaret Musta, și un Dr. Iosif T. Badescu, ambii foști aleși episcopi, dar pe urma intrigilor renegaților noștri rămași neconfirmați, — un Dr. Iosif Olariu, autor fecund de manuale teologice, ca și un Dr. Petru Barbu, un istoric ca Dr. George Popoviciu, protopresbiterul Logojului, un George Petrescu, un adevărat Cucuzel al Bănățului și alții.

Iar la școala normală un Ștefan Velovan, azi autoritate pedagogică, un Patriciu Drăgălina, autorul opului de mare importanță: *Istoria Bănățului Severin*, un Nicolae (Nichi) Popoviciu, fiu al orașului nostru și podoabă a teatrului Karl din Viena, un Vasile Goldiș, azi ministru, un Dr. Ioan Paul, azi profesor de universitate, un Iosif Bălan, istoricul și slavistul orașului nostru, un Antonie Sequens, compozitor cunoscut până și dincolo de hotarele patriei noastre mai înguste.

Tot Caransebeșul a dat hrană sufletească și ocaziune de a-și desvolta talentul de poet și prozator unui Ioan Popoviciu-Bănățeanul și poetului Dr. Vasile Loichița, profesor la institutul teologic de aici.

Instituții culturale, cari direct ori indirect au facilitat desvoltarea intelectuală a Caransebeșenilor, mai sunt: Reuniunea română de lectură, care numără deja 48 ani de existență, Societatea română de cântări, care există de 43 ani, Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a tinerimii seminariale, apoi Tipografia și Librăria Diecezanală, și în urmă Comunitatea de avere, care prin oferirea de burse, chiar munificente, a dat multor tineri situații frumoase.

Școalele din Caransebeș, dar și mai mult bărbații plini de dragoste pentru neamul nostru au dat multor tineri posibilitatea și impulsul pentru îmbrățișarea carierii militare. Români cu talentul lor înăscut, cu purtare bună, cu râvnă și cu alese virtuți militare au ajuns să ocupe funcții înalte, chiar cele mai înalte și chiar de încredere în fosta armată a. u. Din granița noastră și ca foști elevi ai școalelor din Caransebeș au ieșit genialul și nemuritorul general Traian Doda, precum și seria generalilor: Aron Bihoiu, cav. de Seracin, Șandru, Cena, Ioan Lugoșan și cel mai tânăr dintre dânsii, genialul George Domășnianu, astăzi comandantul garnizoanei Timșorii. Chiar și eroul eroilor, mult regretatul ge-

neral Drăgălina în școalele din Caransebeș și-a început studiile.

Încheiu conferința mea și dacă vouă vi abuzat prea mult de paciența DVoastre, îmi cer scuze. Pentru mine va fi cea mai mare satisfacție, dacă prin espunerile mele îmi va fi succes să vă fac cunoscuți cu importanța culturală în trecut a orașului nostru și așa să produc în DVoastre sentimente favorabile despre el, cu atât mai vărtos, că în ultimul deceniu faptele nesocotite ale unor vânători de lauri ieftini și de bogății materiale, durere fi de ai orașului nostru, ni-au întunecat înaintea lumii românești nimbul candid câștigat de vredniciei noștri înaintași.

Desvoltarea istorică a chestiei apicole.

(După Sötér).

de preotul Iosif Mircea.

(Continuare).

Cu toate acestea însă viața launtrică a albinelor, sporirea și activitatea lor, cele mai interesante lucruri, au rămas timp de mii de ani înfășurate în mantia superbă a unui adânc mister; ba dela Artistoteles, dela care avem cea mai veche scriere vrednică de amintit despre albine, aproape până la jumătatea veacului trecut, au decăzut cunoștințele apistice, de nerecunoscut, iar de atunci o vreme oarecare nu s'au mai desvoltat, deși s'au aflat în timpul acesta specialiști distinși, a căror operă din punctul de vedere al practicei merită și acuma toată considerația: atâta e sigur, că cunoștințele teoretice nu s'au putut ridica mai pe sus de pipăirile empirice și de ipotezele deduse — de multe ori greșit — din semne aparente.

Scriitorii luau unul dela altul teoria tradițională, fără ca vr'unul din ei să găscască de conzult a se convinge despre adevăr.

Swammerdam, Maraldi, Réaumur și F. Huber pe baza observațiilor și a experiențelor, exacte, au început a scrie despre albine; deși operele lor — ca precursori — încă și acuma sunt prețioase: de deslegarea celor mai cardinale întrebări, au rămas ei totuși, în genere, departe. Deceniului al cincilea și al șaselea al veacului al XIX. i-s'a rezervat cinstea, ca cel mai mare maestru în ale apiculturii, Dr. Ioan Dzierzon, preot în Karlsmarkt (Silesia-Prusiaca), construind lăzile numite după numele sau, din care se pot scoate nevatămate construcțiile albinelor, să dobândească o perspectivă mai adâncă în misterul de până acuma. — Berlepsch afirmă, că fără construcții mobile, dacă ar fi trăit viața lui Mathusalem, nici atunci n'ar fi fost Dzierzon capabil a desvalui tainele, pe cari astfel în 2 ani le-a descoperit — și sprijinit de profesorul

universitar din München Dr. Siebold și de profesorul universitar din Giesseu, Leuckart, să deslege tainele, pe cari atâtea milenii nu le-au putut deslega.

Teoria apiculturii prin aceasta s'a curățit de povești, și nici practica ei nu mai ratăcește prin labirintul născociilor — orb condus de cel fără lumina — ei prima ca știință, cea din urmă, ca un ram important al agriculturii, — s'au ridicat deopotrivă la înălțimea veacului. Nu-i permis să detragem nimica din meritele lui Dzierzon, care pe calea experienței a știut da naștere constatărilor sale minunate, întemărate pe legi naturale contrare convingerei epocii, apărându-și noua sa teorie apistică cu o îndărătnicie neobicinuită; e sigur însă, că fără concursul savanților mai sus menționați — deși nu se cșofează în opera-i de Sisiphus, abia de ar fi putut sa-și ducă la izbândă și sa-și apere noua sa teorie, și preotul din Karlsmarkt ar fi avut, ce e drept, mulți admiratori, dar cunoștințele apistice ar fi rămas inapoi cu veacuri. Dr. Siebold și Dr. Leuckart însă așezând teoria lui Dzierzon pe temelii științifice, au introdus-o în insectologie; aceasta a fost cheia relațiilor de sex ale albinelor, și în special al celui mai miotic secret, al deosebirii de gen, de unde s'a aruncat apoi lumina asupra unei întinse serii de apariții inesplicabile.

Ceice au militat pentru prejudecarile vechi, au început singuratic și în corpore, să capituleze; între ei în primul rând Baronul Berlepsch, unul dintre conducători și totodată și dintre cei mai entuziaști cercetători și dintre cei mai neobosiți experimenter, iar urmându-i pilda, încurând toată ceata apicultorilor s'a alăturat pe lângă Dzierzon, ajungând acesta acum la rol conducător, ajutându-l în opera-i stăruitoare, care acuma prin unirea forțelor înaintează repede.

Și dacă totuși până acuma nici nu ar fi aceea deplin încheiată, atâta e sigur ca față de întrebările cardinale suntem în curat, și lumea cea miraculoasă a albinelor, această carte, pecetluită cu 7 peceți, în care n'a putut privi înțelepciunea lui Solomon: sta deschisă înaintea noastră.

(Urmează)

Mărgăritare.

5. Putere și drept.

Romanii au întrecut pe Brennus, când în anul 369 asedia Clusium-ul, cu ce drept face asta, acela a răspuns: Dreptul îl port pe vârful sabiei mele. Putere este drept. Brennus nu-i singur cu axioma asta. El se află pretutindenea, mai vărtos unde credința într'un singur Dumnezeu preaputernic și drept s'a pierdut. Dumnezeu

este domnul și izvorul dreptății. Ai pierdut pe Dumnezeu — ai pierdut tot dreptul. În locul dreptății pășeste puterea. În vechime, când ideea despre un Dumnezeu nu era cunoscută, a domnit puterea, pumnul celui mai tare. Prin urmare cel slab era fără drept, subjugat. Fără drept era copilul pe brațul mamei sale și noul născutul prunc. Fără drept erau femeile. La popoarele orientale femeia slabă față de bărbatul tare era ca o nulă. O femeie îmbătrânită putea fi sugrumată de bărbat simplaminte fiindcă era bătrână. La Paști, când omul își omora femeia sau surorile sau fetele sale, asta era așa de indiferent, sa și când ar fi ucis un animal de rând. Ce valorează azi la păgâni un copil slăbit? Ce valorează femeia? Întrebă Chinezii, Indienii, Negrii, Turcii! Numai religionea adevărată, învățătura lui Isus Hristos ne da adevărata idee despre drept și dreptate și apără dreptul tuturor.

Din „Maria Hilf“.

O FAPTĂ GENEROASĂ.

Domnul profesor universitar și deputat al circumscripției electorale Orșova, Dr. Traian Lalescu, a pus la dispoziția comitetului „Asociației culturale din Bănat“ suma de 150.000 cor. cu scopul, ca această sumă să se folosească pentru înzestrarea școalelor din această circumscripție, cu revizite și manuale școlare. Acest dar este prisosul ce i-a rămas maritiminosului donator și marelui iubitor de neam din vânzarea a 30 vagoane porumb esoperate în calitate de deputat pe seama populației din circumscripția Orșova.

Aducem d-lui profesor Dr. Traian Lalescu și pe aceasta cale mulțămitele noastre pentru dania ce a făcut-o culturii românești din Bănat, incredințându-l, că generațiile cari vor sorbi lumina cunoștinței din bibliotecile ce se vor înfiripa pe lângă școalele românești din satele Graniței noastre, îi vor veșnici cu recunoștință numele.

Caransebeș la 1 Septemvrie 1920.

Comitetul central al
„ASOCIAȚIEI CULTURALE
din BĂNAT“.

§ T I E I

Personale. După cum suntem informați hirotonirea noului episcop se va săvârși după constituanta bisericească.

Conzistor mitropolitan. I. F. S. Sa părintele nostru arhiepiscop și mitropolit Nicolae a convocat la Sibiu pe ziua de 14 Septemvrie a. c. conzistorul mitropolitan.

Reprezentanța fundațiunii Gezsdu. își va lua ședințele sale în Sibiu, luni în 13 Septembrie n. a. c.

Constituanta bisericii ortodoxe. Din „Românul”: Congresul nostru național bisericesc a numit la timpul său în afara de arhieriei pe următorii domni în delegația care va lua prate la constituanta dela 15/28 Septembrie a. c. ce se va ține la București în vederea unificării bisericii ortodoxe: Dr. Ioan Lupas, Dr. George Popoviciu, Roman Giorogariu, Dr. Vasile Saftu, Vasile Goldis, Octavian Goga, Dr. S. Dragoniir, Dr. Valer Moldovan, Dr. George Dobrin, Dr. Petru Cornean, Dr. Aurel Lazar și Dr. Lucian Borcea. Membrii delegației numiți din partea congresului național bisericesc, înainte de a se intruni în consfătuirea din București, sunt invitați din partea Consistorului mitropolitan la Sibiu, pentru a se înțelege și a stabili, în cele principale, atitudinea de urmat.

Numiri. P. C. Sa arhimandritul mitrofor Dr. Clemente Popavici, a fost numit consilier onorific în consistorul arhiepiscopesc din Cernauiți.

Profesorul dela facultatea teologică din Cernauiți Dr. Vasile Gherghiu a fost numit secretar general pentru chestiunile ce privesc culelele din Bucovina.

Episcopia Orăzii-Mari, prin decret regal, este reintințată.

Sesiunea extraordinară a Corpurilor legiuătoare s'a închis în 27 August a. c.

Abecedarul și Cetirile de I. Vuia fiind aprobate sub Nr. 58227/1920 al Ministerului, conform clauzei puse în ordinul *Manuale aprobate* din Buletinul Oficial, se pot folosi în școli și procura la *Librăria Diecezană, Caransebeș.* Cetirea clasa a patra conține bogat material din Istoria Românilor.

Înscrierile la institutul nostru teologic pe anul școlar 1920/1921 se vor face dela 1—3 Septembrie st. v. Elevii cari se vor înscrie pe cursul I. plătesc 90 coroane taxă de înscriere, iar cei de pe celelalte cursuri solvesc 80 coroane.

Înscrierile la liceul „Traian Doda” din Caransebeș pe anul școlar 1920/21 vor avea loc în 11—15 Septembrie st. n. a. Tot atunci se vor ține și examenele de corigență și integrale. Cei ce se înscriu pentru prima oară se vor prezenta însoțiți de părinți sau tutori și vor aduce cu sine următoarele documente: 1) Certificat școlar despre absolvirea clasei IV. primare; 2) Extras matricular de naștere; 3) Certificat de revacuinare. Ceilalți aduc numai certificatul școlar și extrasul matricular. Taxa de înscriere e 31 Lei, didactul pentru clasele inferioare e 60, pentru cele superioare 80 Lei și se poate plăti în rate. În privința manualelor să se cere avizul direcțiunii. Elevele de clasele I—VI sunt invitate să se înscrie la liceul de fete din Timișoara sau Arad. Anul școlar se va începe în 16 Septembrie n. *Direcțiunea.* 3—3

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința, că la școala normală din Caransebeș — care va rămânea și de acum înainte tot cu 8 clase — înscrierile ulterioare se vor face din 10—15 Septembrie a. c. Ziua examenelor de primire, corigență și particulare se va comunica celor interesați la înscriere. *Direcțiunea.*

Aviz școlar. Înscrierile la școala civilă de fete din Caransebeș se vor ține din 10—15 Septembrie a. c. Timpul precis al examenelor de corigență, particulare și primire se va comunica celor interesați la înscriere. *Direcțiunea.*

Circulară

dela Biroul „Asociațiunii” adresată către despartămintele Asociațiunii și obștea românească:

Se aduce la cunoștința tuturor că, începând cu 6 August a. c. dl. *Aurel Nistor*, preot în Arpătac, județul Trei-Scaune, e angajat pe timp de șase luni, ca conferențiar și propagandist cultural al „Asociațiunii” pentru județele: Trei-Scaune, Brașov, Făgăraș, și Târnava-Mare. Domnii directori ai despartămintelor și întreg publicul românesc e rugat a-i da mâna de ajutor la opera întreprinsă de d-sa. Dl. Nistor va face propagandă:

1. Prin prelegeri despre Asociațiune și rosturile ei.
2. Va încasa abonamente pentru revista „Transilvania” și „Biblioteca populară a Asociațiunii”. Costul abonamentului la revista pentru membrii e 50 lei (100 cor.) pentru membrii 70 lei (140 cor.) Costul abonamentului la Biblioteca populară îl vom publica în curând.
3. Va înscrie membrii noii de toate categoriile, înșirate și pe pagina din urmă a invalidoarei revistei noastre.
4. Va organiza agenturi și despartămintele nouă.
5. Va pregăti terenul pentru edificarea de case naționale în diferite comune.
6. Va face consemnare despre obiectele vrednice de a fi procurate pe seama muzeului central. Mai târziu, în comunele unde nu sunt încă biblioteci populare, se vor trimite și astfel de biblioteci.

Sperăm, că toți oamenii de bine îi vor sta în ajutor d-lui Nistor, pentru a putea dezvolta o activitate de propagandă cât mai întinsă, spre binele și fericirea neamului nostru românesc.

Sibiu, August 1920.

Andrei Bărseanu,
președinte.

Romul Simu,
secretar.

CONCURSELE

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan dăto 3/16 Febr 1920. Nr. 5797 sc. ex. 1919 se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea postului de *învățător dela școala noastră confesională gr. or. română din Doman*, pe lângă următoarele beneficii:

1. Salar în bani gata 1100 cor. iar restul dela stat.
2. Venitul a lor 2 jugere de pământ din „Delboceț” — livada școlai, — cari aduc un venit anual de 100 cor.
3. Pentru scripturistica 60 cor.
4. Pentru participare la conferințele inv. și adunarea generală inv. 30 cor.
5. Cvarțir în edificiul școlai, precum și grădina de legumi în natură.
6. Pentru participare la înmormantări 10 cor.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântarea bisericească precum și a cânta în toate Duminicile și sărbătorile în sf. biserică.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și subștearnă recursele lor Frea On. Oficiu protopresbiterial din Bocșamont fiind postuți a se prezenta în s. biserică spre a-și arata dexteritatea în cântare și tipic, nu însă în ziua de alegere.

Doman, din ședința comitetului parohial ținută la 21 Iunie 1920. 1—3

Ioan Oprea
preot președ. com. par.

Serafin Jurca
notarul com. par.

În conțelegere cu mine *Mihail Gașpar*, presbiter.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan ddo 4/17 Iulie Nr. 1862 Sc. ex 1920 se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de *învățător* la școala confesională română gr. or. din comuna **Berini**, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele emolumente:

1. Bani dela comuna bisericească 1400 cor.
2. Pentru participare la conferință și adunare gen. 60 cor.
3. Scripturistica școlară 20 cor.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 4 cor.
5. Pentru compunerea socoților bisericești a cultului 40 cor.
6. Cortel liber și grădină intravilană pentru legumi.
7. 1200□ grădină extravilană.

Alesul învățător este îndatorat a conduce tinerimea școlară la toate slujbele dumnezești, a purta cantul în și afară de biserică, a instrua elevii și elevele de școală în cântările bisericești, a compune socoțile bisericești și a cultului.

Doritorii de a ocupa acest post au a subșterne petițiunile lor instruate conform normelor prescise Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral din Buziaș și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nu în ziua de alegere.

Berini, din ședința extraordinară a comitetului parohial gr. or. rom. ținută la 10 August v. 1920.

Ioan Stepanescu m. p. **Ioan Bogdan** m. p.
preot președ. com. par. 1—3 notarul com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Gheția* adm. ppresbiteral.

Prin aceasta se escrie concurs pentru postul de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din comuna **Opațtia**, protopresbiteratul Buziaș cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. Salar în bani 1000 cor., plusul se va întregi dela stat.
2. Pentru conferință și adunarea generală 30 cor.
3. Scripturistica 20 cor.
4. Dela înmormântări 2 cor.
5. Locuință coresponzătoare cu grădină de 600□.

Alesul este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua școlarii în cântările bisericești și ai conduce la serviciile dumnezești, a purta agendele notariale ale comitetului și sinodului parohial, a compune socoțile bisericești și ale cultului pe lângă o remunerație de 30 cor.

Preferiți vor fi cei capabili a conduce și instrua corul existent.

Recurenții sunt poftiți a se prezenta înainte de alegere în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Petițiunile ajustate cu documentele recerute adresate comitetului parohial, se vor înainta Prea Onoratului Oficiu Protopresbiteral din Buziaș.

1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Ioan Gheția* adm. ppresbiter

Pentru îndeplinirea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. română din comuna **Partoș**, tractul Ciacova, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericească 1000 cor.
2. Întregirea dela stat.
3. Cortel în natură cu grădină de 800 st.□
4. Pentru participarea la adunarea generală 60 coroane.
5. Dela înmormântări, unde va fi poftit 5 cor.

Alesul învățător e îndatorat a cerceta s. biserică, a purta cantoratul în și afară de biserică. Preferiți vor fi acei recurenți cari sunt în stare a înființa și conduce cor vocal pentru-ce alesul va primi o remunerațiune deosebită.

Recurenții au să-și subștearnă petițiile instruate cu documentele de lipsă Prea On. Oficiu ppresbiteral în Ciacova și să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare însă nu în ziua de alegere.

Partoș din ședința comitetului paroh. ținută la 14 Iunie 1920. 2—3

Trifon Cocora

președ. com. par.

Timă Marta

not. ad hoc.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan* protopresb.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan ddo 16/29 Iunie a. c. Nr. 909/1920 Sc. se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de *învățător* dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Macedonia**, protopresbiteratul Ciacovei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele emolumente:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească 1000 cor., iar restul se va cere dela stat.
2. Pentru scripturiscă 20 cor.
3. Pentru conferință și adunare generală 30 cor.
4. Paușal de grădină fiind aceasta numai de 200□stânjeni 20 cor.
5. Dela înmormântări 2 cor.
6. Cortel în natură.

Alesul învățător este obligat a conduce tinerimea școlară la toate serviciile dumnezești, a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua elevii și elevele de școală în cântările bisericești, a conduce corul deja existent, a purta agendele scripturistice și a compune socoțile cultului și bisericii pe lângă o remunerație de 40 coroane.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a subșterne petițiunile lor provăzute conform normelor prescise Prea On. oficiu protopresbiteral din Ciacova și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nu în ziua alegerii.

Macedonia din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie 1920. 2—3

Nicolae Țuca m. p.

paroh președ. com. par.

Ioan Ogodescu m. p.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan*, protopresb.

Pentru îndeplinirea postului al II-lea de *învățător* la școala confesională ortodoxă română din **Curtea**, protopresbiteratul Făgetului, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele:

1. Salar în bani gata 1200 cor.
2. Pentru cortel și grădină dacă nu capătă în natură, 1000 cor.
3. Paușal scripturistice 24 cor.
4. Pentru adunarea generală și conferința dacă va lua parte 50 cor.

Pentru încălzirea și curățirea salei de învățământ se îngrijește comuna bisericăască.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta însuși regulat s. biserică, a purta cantoratul în și afară de biserică, a compune socoțile școlare, bisericesti și fundaționale.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și subștearnă petițiile Prea On. Oficiu protopresbiteral în Făget și să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în s. biserică însă nici de cum în ziua de alegere.

Curtea din Ședința comitetului parohial ținută la 20 Iunie 1920. 2--3

Filimon Titel

președinte.

Samson Todesercu

notariu.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu*, protopresb.

Pentru ocuparea definitivă a postului *învățătoresc* dela școala confesională gr. or. română din **Șoșdea**, tractul Buzias, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele:

1. Salar dela cult 1200 cor., iar restul întregire dela stat.
2. Cortel în natură cu grădină 800 st.[]
3. Pentru conferință și adunarea generală 150 cor.
4. Pentru facerea socoților și agendele scripturistice 100 cor.
5. Scripturistica 50 cor.
6. Pentru conducerea corului deja înființat 200 cor.
7. Folosința a 5 jughere pământ pe care l-a luat pe nedrept fostul regim dela școala confesională pentru școala de stat și pe care e speranță că-l vom reprimi; așadară numai în cazul că-l vom reprimi e obligator punctul 7 pentru comuna bisericăască.
8. Dela înmormântări 10 cor.

Alesul învățător e dator a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua școlarii în cântările bisericesti, a purta scripturistica și a face socoțile oficioase pentru remunerațiile de mai sus.

Șoșdea din ședința comitetului parohial ținută în 20 Iuliu 1920. 2--3

Petru Bohariu m. p.

președ. com. par.

Traian Mloc m. p.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Gheția*, adm. protopresb.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. română din **Ramna**, tractul protopresbiteral Bocșa-montană, se descrie a II-a oară concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bis. 1000 cor.
2. Întregirea dela stat.
3. Cortel în natură cu grădină de legume 800[].
4. Un estravilan.
5. Pentru scripturistica 50 cor.
6. Pentru participarea la adunarea generală 60 cor.
7. Dela înmormântări 4 cor., parastase 2 cor.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta sf. biserică, a purta cantoratul în și afară de biserică și a purta și încheia socoțile bisericesti și ale cultului.

Preferiți vor fi acei, cari sunt în stare a conduce corul vocal existent, pentruce alesul va primi o remunerație deosebită.

Recurenții au să-și subștearnă petițiile instruate cu documentele de lipsă Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral în Bocșa-montană și să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare, însă nu în ziua de alegere.

Ramna, din ședința comitetului parohial ținută în 12 Iulie 1920.

Ioan Pincu

2--3

președ. com. par.

Ioan Pascu

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar* protopresbiter.

Pentru ocuparea postului de *învățător* dela școala confesională gr. or. română din comuna **Ciorda**, protopresbiteratul Bisericei-albe, devenit vacant, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele sunt:

1. Salar în bani gata 1000 cor.
2. Eventuale gradațiuni se asigură din ajutorul de stat ce se va cere.
3. Pentru participarea la adunarea generală și conferințele învățătoresți 50 cor.
4. Pentru scripturistica 20 cor.
5. Cortel în natură cu grădină de 600[].

Alesul învățător este îndatorat a cerceta regulat sf. biserică în Duminici și sărbători, a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrua tinerimea școlară în cântările bisericesti.

Recurenții au a se prezenta în sf. biserică în vr'o Duminică s'au sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bisericăască.

Recursele instruate cu documentele de lipsă adreseate comitetului parohial din Ciorda, să se subștearnă conzistorului diecezan.

Ciorda din ședința comitetului parohial ținută la 17.30 Mai 1920.

Păun Pêrvu

2--3

președinte

Ioan Bocșan

notariu.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopresbiter.

Pentru îndeplinirea unui post de *învățător* la școala confesională ortodoxă română din **Iladia**, protopresbiteratul Biserica-albă, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. Salar în bani gata 1500 cor., iar restul ea întregire este votat dela stat.

2. Pentru participarea la adunarea generală și la adunările despărțămintelor învățătoresți 60 cor.

3. Pentru scripturistica 24 cor.

4. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor., la înmormântări cu liturghie 4 cor.

5. Locuință liberă și grădină estravilană de 400 st. □

6. Alesul învățător e îndatorat a cerceta regulat sf. biserică, a instrua tinerimea școlară în cântări bisericesti și funebrale.

7. A purta agendele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial.

8. A compune socotile bisericesti și ale cultului pe lângă o remunerație de 40 cor.

Preferiți sunt cei cu cunoștințe muzicale spre a conduce corul vocal existent. De încălzirea sale de învățământ precum și de curățirea ei se îngrijeste comuna bisericască.

Recursele instruate cu documentele de lipsă au a se înainta Venerabilului Consistor diecezan în Caransebeș, iar recurenții sunt poftiți a se prezenta în vr'o Duminică sau sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bisericască, nici decum însă în ziua de alegere.

Iladia din ședința comitetului parohial, ținută la 6/19 August 1920. 2-3

Pavel Murgu
președintele com. par.

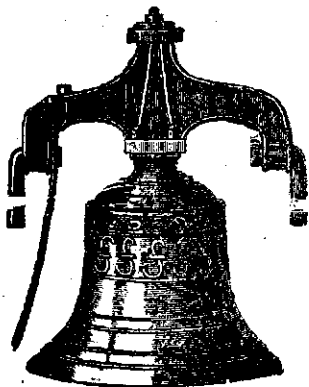
Simeon Luca
notarul com. par.

Teofil Bucșa m. p.
preot și pred. com. par.

Petru Ivan m. p.
not. com. par.

În conțelegere cu Consistorul diecezan,

În conțelegere cu mine *Mihail Gașpar*, protopresbiter.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote
și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

34-52

Calculări de preț se trimit gratuit.